

DET ÖPPNA PARTIET

INGE GARSTEDT & ANDERS YDSTEDT

Om moderaterna skall bli ett parti som långsiktigt kan utöva inflytande på politiken måste partiets arbetsformer förändras. Det duger inte längre att centralproducera hundratals rapporter, stoppa faktablad i partiarbetarnas händer och tro att det leder till någonting meningsfullt.

Våra partiers problem att engagera nya medlemmar är ett välkänt faktum. En lösning på detta problem som nu diskuteras i flera partier är att skapa nya öppnare arbetsformer. Populära nya ord i detta sammanhang är öppna torg och nätverk. Bakgrunden är naturligtvis behovet av att i partierna hitta nya arbetsformer som kan engagera fler människor. Samtidigt som det politiska intresset har ökat har det partipolitiska minskat. Vi ser det inte som ett självändamål att engagera fler människor utan det viktiga är att partierna kan fånga upp nya goda idéer som finns utanför organisationerna. Vi måste nu välja väg. Antingen anpassar vi våra partier efter förändringarna i omvärlden eller

så låter vi partiernas verklighetsförankring ytterligare marginaliseras. Vi skulle vilja se en målmedveten strategi för att fånga upp nya idéer. I samhället utanför partierna är man medveten om nyttan av att fånga upp nya idéer och snabbt realisera dem.

Förfelad vision

Lösare arbetsformer som nätverk och öppna torg är ett bra och nödvändigt steg för att anpassa partierna efter omvärldens krav. De ger möjlighet att lösa ett antal problem i dagens organisationer. Hinder idag är de hierarkiska strukturerna och bristen på möjligheter att fånga upp nya idéer. Öppnare former ger medborgarna direktkontakt och inflytande över det politiska systemet.

Vi är dock oroliga för att visionen om öppnare arbetsformer inom moderaterna håller på att förfelas. Öppna torg och nätverk får inte bara vara fina ord. Nya arbetsformer ställer nya krav på partiorganisa-

tionen. Förutsättningarna för friare arbetsformer måste vara riktiga. Det är inte meningen att öppna torg skall vara till för att förankra och marknadsföra redan beslutade ställningstaganden. Tågordningen måste vara den att programskrifter och ställningstaganden skall komma efter diskussion i öppna möten – inte före.

Rädsla för nya idéer

Dagens politiska organisationer skrämmar iväg nya medlemmar. De är alltför hierarkiska och ofta är det antalet tjänsteår som är avgörande för "befordran". Risker är att entusiasmen och de goda idéerna som fanns när medlemmen engagerade sig urvattnas eller försvinner under tiden medlemmen väntar på sin tur i partiet. Under tiden formas och anpassas idéerna efter de centrala budskapen. Vi skulle vilja påstå att det t o m verkar finnas en rädsla för nya idéer. I Finanstidningen har en debatt i vinter behandlat svårigheten

INGE GARSTEDT och ANDERS YDSTEDT är förbundsordförande respektive 2:e vice förbundsordförande för moderaterna i Malmö stad.

för dem som inte varit parti-medlemmar sedan ungdomen att engagera sig partipolitiskt senare i livet. Öppnare arbetsformer måste ge även dem som inte arbetat politiskt hela sitt liv möjlighet att påverka det politiska samtalet med goda idéer.

Hur skall partierna klara att engagera dem som verkligen är engagerade i samhällsdebatten? Vi måste acceptera att våra nya väljare inte köper hela program av idéer. De som studerar väljarbeteenden konstaterar att unga människor mer och mer agerar med "shop around"-beteende i politiken. De köper lite här och lite där av partiernas budskap. Det kanske t o m är så att den som sväljer 100 procent av ett partis tankegods inte har något eget att tillföra?

Ideologisk kärna

Vårt önskemål vore att partiet hade en liten central kärna av gemensamt tankegods, ett ideologiskt budskap. För oss moderater skulle det kunna vara att människor skall få bestämma mer över sig själva och att denna frihet behöver skyddas av lagar.

Ambition att ta fram politiska ställningstagande i alla frågor är enligt vår mening fullständigt missriktad. I moderaterna tar man fram rapporter på 100-tals sidor med svar på frågor som väljarna inte ens efterfrågar. Rapporter som inte efterfrågas attraherar knappast nya väljare. Varje partiarbetare på gräsrotsnivå som vaktat en valbod under de senaste valrörelserna vet vad vi menar. Hur

skall man svara när väljare ställer besvärliga frågor utanför det egna intresseområdet. Idag löser organisationen detta med ständigt växande mängder med faktablad. I framtiden hoppas man kanske kunna lösa det med dataterminaler i valstugorna så att partiarbetarna kan svara till 100 procent rätt, partitroget, på alla frågor. Särskilt svårt blir det när partiet tar ställning på områden som inte är kopplade till ideologin, t ex EMU.

Enskilda politiker måste få framföra

” Vi upplever dagens Moderata samlingsparti som alltför tjänstemannastyrt. I sin strävan att vara "det bästa för Sverige" har man tyvärr den felaktiga ambitionen att ha rätt svar på alla frågor istället för att visa ödmjukhet och ta sig tid att lyssna. I verkligheten är det naturligtvis orimligt att ha rätt svar på allt. Ännu mer omöjligt är det att ha rätt svar för alla. Inom organisationen finns det en rädsla för fritänkande.

”

sina åsikter och gå vidare från det ideologiska till praktisk tillämpning. De måste förklara och ta ansvar för sina ställningstaganden. Detta är den naturliga följden i en utveckling mot personval. Motsatsen är dagens partier där politikerna är mer trogna sina partier än sina väljare. Ur detta system har vi fått politiker som arbetar med stora politiska paket. Väljarna har i praktiken inte någon

möjlighet att ta ställning till dessa paket. "Detta är enda sättet att åstadkomma förändring" säger de som beslutat om denna typ av projekt, t ex Dennispaketet. Att väljarna inte är intresserade av projekten tycks inte nämnvärt störa denna typ av organisationsstyrda politiker.

Brist på fritänkande

Vi upplever dagens Moderata samlingsparti som alltför tjänstemannastyrt. I sin strävan att vara "det bästa för Sverige" har man tyvärr den felaktiga ambitionen att ha rätt svar på alla frågor istället för att visa ödmjukhet och ta sig tid att lyssna. I verkligheten är det naturligtvis orimligt att ha rätt svar på allt. Ännu mer omöjligt är det att ha rätt svar för alla. Inom organisationen finns det en rädsla för fritänkande. Bristen på fritänkande hyllas t o m med paroller som "vi vet vad vi tycker" i motsats till de andra partierna. På det öppna torg som beskrevs på moderaternas partistämman i höstas skall det tydligen finnas plats för alla utom fritänkande egna medlemmar.

En förklaring till att miljöpartiet nu anses som det näst bästa partiet av många ungdomar är kanske att de uppfattas använda modernare arbetsformer. Henry Ford försökte sälja sina T-Fordar med devisen att de fanns i alla färger, bara man valde svart. Redan på 20-talet tvingades Ford av konkurrensen från andra bilföretag, som under samma

varumärke tillhandahöll olika färger, erbjuda fler färger. När skall moderaterna inse fördelarna och möjligheterna som en större intern mångfald skulle ge?

Ett parti med en liten central ideologisk kärna men med stor möjlighet till öppna diskussioner har goda förutsättningar att bli attraktivt.

Det är uppenbart att fler är intresserade av att få diskutera politik. Öppna möten lockar dem som inte har tid för sammanträden och kan fånga upp nya idéer som inte matts sönder inom partiorganisationen. Vi är nämligen övertygade om att medlemmarna har mycket att tillföra. Idéen med öppna möten får dock inte förfelas med färdiga program och rapporter. Ingen kan väl kalla ett parti för öppet som internt producerar omfattande rapporter och först därefter ger sig tid att lyssna på medlemmarna. Arbetsordningen måste bli den omvända.

Ett politiskt engagemang som inte är låst till hela paket gagnar en utveckling mot ett samhälle där inte allt är politik. Olika lösningar kan prövas på olika plan och i olika landsändar. Det är ökat engagemang som måste till för att få fram alternativa lösningar till dagens verksamheter. Att bygga upp medborgarnas makt (det civila samhället) kräver engagerade medborgare som ser att allt inte är politik och att det politiska systemet faktiskt inte har bra lösningar och svar på alla frågor.